Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

PUNKT 1: Identifikation af stoffet/blandingen og af selskabet/virksomheden

· **1.1 Produktidentifikator**

· **Handelsnavn: L 4304**

· **Artikelnummer:** 285138168

· **1.2 Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes**

· **Produktkategori** PC21 Laboratoriekemikalier

· **Proceskategori** PROC15 Anvendelse som laboratoriereagens

· **Stoffets/præparatets anvendelse** Kontrolopløsning

· **1.3 Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet**

· **Producent/leverandør**

Xylem Analytics Germany GmbH
Am Achalaich 11
82362 Weilheim
Germany

Kontakt: SI Analytics, Mainz
Tel. +49 6131 894-5111

· **For yderligere information:** E-Mail: msds.si@xylem.com

· **1.4 Nødtelefon:** Chemtrec: (USA & Canada) 800-424-9300 (International) 001 703-527-3887

* PUNKT 2: Fareidentifikation

· **2.1 Klassificering af stoffet eller blandingen**

· **Klassificering i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008**

Met. Corr.1 H290 Kan ætse metaller.

Skin Irrit. 2 H315 Forårsager hudirritation.

Eye Irrit. 2 H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

· **2.2 Mærkningselementer**

· **Mærkning i henhold til forordning (EF) nr. 1272/2008** Dette produkt er klassificeret og mærket iht. CLP-forordningen.

· **Farepiktogrammer**

GHS05

· **Signalord** Advarsel

· **Faresætninger**

H290 Kan ætse metaller.
H315 Forårsager hudirritation.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

· **Sikkerhedssætninger**

P234 Opbevares kun i originalemballagen.
P280 Bær beskyttelseshandsker / øjenbeskyttelse / ansigtsbeskyttelse.

(Fortsættes på side 2)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 1)

P302+P352 VED KONTAKT MED HUDEN: Vask med rigeligt vand.
P305+P351+P338 VED KONTAKT MED ØJNENE: Skyl forsigtigt med vand i flere minutter. Fjern eventuelle kontaktlinser, hvis dette kan gøres let. Fortsæt skylning.
P390 Absorber udslip for at undgå materielskade.

· **Yderligere oplysninger:**
Produkt indeholder: Indberetningspligtige udgangsstoffer til eksplosivstoffer. Tilgængeliggørelse, indførsel, besiddelse og anvendelse ifølge forordning (EU) 2019/1148, artikel 9.

· **2.3 Andre farer**

Dette stof/denne blanding indeholder ingen komponenter, der anses for at være enten persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) i niveauer på 0,1 % eller derover.

Miljømæssige oplysninger: Stoffet/blandingen indeholder ikke komponenter med hormonforstyrrende egenskaber i henhold til REACH artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605 i mængder på 0,1% eller mere.

Toksikologiske oplysninger: Stoffet/blandingen indeholder ikke komponenter med hormonforstyrrende egenskaber i henhold til REACH artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605 i mængder på 0,1% eller mere.

PUNKT 3: Sammensætning af/oplysning om indholdsstoffer

· **3.2 Blandinger**
· **Beskrivelse:**
Blanding bestående af nedenstående stoffer.
Vand, svovlsyre, ammoniumjernsulfatforbindelser

· **Farlige indholdsstoffer:**

CAS: 7664-93-9 EINECS: 231-639-5	svovlsyre Skin Corr. 1A, H314 Specifikke koncentrationsgrænser: Skin Corr. 1A; H314: C ≥ 15 % Skin Irrit. 2; H315: 5 % ≤ C < 15 % Eye Irrit. 2; H319: 5 % ≤ C < 15 %	≥ 5 - < 10%

· **Yderligere anvisninger:** Teksten til de anførte farehenvisninger fremgår af kapitel 16.

PUNKT 4: Førstehjælpsforanstaltninger

· **4.1 Beskrivelse af førstehjælpsforanstaltninger**
· **Efter indånding:**
Bring den tilskadekomne ud i frisk luft og lad vedkommende ligge i ro.
Kontakt en læge.
· **Efter hudkontakt:**
Vask huden med vand eller brusebad.
Alt tilsmudset tøj tages af.
Kontakt en læge.
· **Efter øjenkontakt:**
Skyl øjnene med åbent øjenlåg i flere minutter under rindende vand.
Kontakt straks en øjenlæge.
Fjern kontaktlinserne.
· **Efter indtagelse:**
Lad straks personen drikke vand (maks. 2 glas).
Fremkald ikke opkastning (perforationsfare).
Tilkald straks læge.

· **4.2 Vigtigste symptomer og virkninger, både akutte og forsinkede**
Hosten

(Fortsættes på side 3)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 2)

Kvalme
Opkastning

· **4.3 Angivelse af om øjeblikkelig lægehjælp og særlig behandling er nødvendig**
Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 5: Brandbekæmpelse

· **5.1 Slukningsmidler**
· **Egnede slukningsmidler:** Produktet er ikke brændbart. Afpas slukningsmidlet efter omgivelserne.

· **5.2 Særlige farer i forbindelse med stoffet eller blandingen**
I tilfælde af brand kan der frigøres:
Svovloxider (SOx)
Kvælstofoxider (NOx)

· **5.3 Anvisninger for brandmandskab**
· **Særlige værnemidler:**
Ophold dig kun i farezonen med selvforsynende åndedrætsværn. Undgå hudkontakt ved at holde sikker afstand eller bære passende beskyttelsestøj.
· **Yderligere oplysninger** Lad ikke slukningsvandet trænge ned i overfladevandet eller grundvandssystemet.

PUNKT 6: Forholdsregler over for udslip ved uheld

· **6.1 Personlige sikkerhedsforanstaltninger, personlige værnemidler og nødprocedurer**
Undgå kontakt med huden og øjnene.
Bær personlige værnemidler (se kap. 8).
Sørg for tilstrækkelig udluftning.

· **6.2 Miljøbeskyttelsesforanstaltninger:** Må ikke udledes i kloaksystemet/overfladevand/grundvand.

· **6.3 Metoder og udstyr til inddæmning og oprensning:**
Opsamles med væskebindende materiale (sand, kiselgur, syrebindemiddel, universalbindemiddel, savsmuld).
Bortskaf det opsamlede material i henhold til forskrifterne.
Rester vaskes med vand.

· **6.4 Henvisning til andre punkter**
Information om sikker håndtering se kapitel 7.
Informationer vedrørende personlige værnemidler se kapitel 8.
Informationer om bortskaffelse se kapitel 13.

PUNKT 7: Håndtering og opbevaring

· **7.1 Forholdsregler for sikker håndtering** Beholdere skal åbnes og håndteres med forsigtighed.
· **Anvisninger vedrørende brand- og eksplosionsbeskyttelse:** Der kræves ingen særlige forholdsregler.

· **7.2 Betingelser for sikker opbevaring, herunder eventuel uforenelighed**
· **Krav til opbevaringsrum og beholdere:**
Sørg for syrefast gulv.
Anbefaling: Opbevares i den originale beholder.
· **Henvisninger vedrørende opbevaring med andre stoffer:** Må ikke opbevares sammen med alkalier (lud).
· **Yderligere oplysninger vedrørende opbevaringsbetingelserne:**
Hold beholderen tætsluttende lukket.
Opbevar beholderen på et godt ventileret sted.
Anbefalet opbevaringstemperatur: 15 - 25 °C

(Fortsættes på side 4)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 3)

· **7.3 Særlige anvendelser** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

PUNKT 8: Eksponeringskontrol/personlige værnemidler

· **8.1 Kontrolparametre**

· **Indholdsstoffer med arbejdspladsrelaterede grænseværdier, der skal overvåges:**	
CAS: 7664-93-9 svovlsyre	
GV	Korttidsværdi: 0,10 mg/m³ Langtidsværdi: 0,05 mg/m³ tåge, thorakal fraktion, E

· **Yderligere anvisninger:** Baseret på de lister, der var gældende på tidspunktet for udarbejdelsen.

· **8.2 Eksponeringskontrol**

· **Egnede foranstaltninger til eksponeringskontrol** Ingen yderligere oplysninger, se punkt 7.

· **Individuelle beskyttelsesforanstaltninger som f.eks. personlige værnemidler**

· **Generelle forholdsregler vedrørende beskyttelse og hygiejne:**
Undgå kontakt med øjne og hud.
Indånd ikke gasser/dampe/aerosoler.
Alt tilsmudset tøj tages af og vaskes inden genanvendelse.
Vask hænder inden der holdes pause og ved arbejdsophør.

· **Åndedrætsværn**
Kun nødvendigt, hvis der dannes tåger eller aerosoler eller ved utilstrækkelig ventilation.
Ved kortvarig eller ringe belastning skal der benyttes åndedrætsværn med filter, ved intensiv eller længere eksponering skal der benyttes luftforsynet åndedrætsværn.

· **Beskyttelse af hænder** Beskyttelseshandsker

· **Handskemateriale:**
- For fuld kontakt:
Nitrilgummi
Anbefalet materialetykkelse: ≥ 0,35 mm
Gennembrudstid: 480 min.

- Kontakt os for at høre mere:
Nitrilgummi
Anbefalet materialetykkelse: ≥ 0,35 mm
Gennembrudstid: 480 min

Valg af en egnet handske afhænger ikke blot af materialet, men også af yderligere kvalitetskriterier og er forskelligt fra den ene fabrikant til den anden.

· **Beskyttelse af øjne/ansigt** Tætsluttende beskyttelsesbriller

· **Kropsbeskyttelse:** Syrefast beskyttelsesbeklædning

· **Foranstaltninger til begrænsning af eksponering af miljøet** Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.

PUNKT 9: Fysiske og kemiske egenskaber

· **9.1 Oplysninger om grundlæggende fysiske og kemiske egenskaber**

· **Generelle oplysninger**

· **Fysisk form**	Flydende
· **Farve:**	Lysegul
· **Lugt:**	Lugtfri
· **Smeltepunkt/frysepunkt:**	ca. -4,3 °C
· **Kogepunkt eller begyndelseskogepunkt og kogepunktsinterval**	102 °C

(Fortsættes på side 5)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 4)

· **Antændelighed**	Stoffet er ikke antændeligt.
· **Flammepunkt:**	Ikke relevant.
· **pH ved 20 °C**	-0,1
· **Viskositet:**	
· **Kinematisk viskositet ved 20 °C**	1 mm²/s
· **dynamisk:**	Ingen tilgængelige data.
· **Opløselighed**	
· **vand:**	Fuldt blandbar.
· **Damptryk ved 20 °C:**	23 hPa
· **Massefylde og/eller relativ massefylde**	
· **Densitet ved 20 °C:**	1,17 g/cm³

· **9.2 Andre oplysninger**

· **Vigtige angivelser vedrørende helbreds- og miljøbeskyttelse samt vedrørende sikkerhed**

· **Antændelsespunkt:**	Produktet er ikke selvantændeligt.
· **Eksplosive egenskaber:**	Produktet er ikke eksplosivt.

· **Oplysninger vedrørende fysiske fareklasser** Ikke relevant

· **Metalætsende** Kan ætse metaller.

PUNKT 10: Stabilitet og reaktivitet

· **10.1 Reaktivitet** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **10.2 Kemisk stabilitet**

· **Termisk nedbrydning/forhold, der bør undgås**

Produktet er kemisk stabilt under normale omgivelsesbetingelser (stuetemperatur).

· **10.3 Risiko for farlige reaktioner** Eksoterm reaktion med lud.

· **10.4 Forhold, der skal undgås** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **10.5 Materialer, der skal undgås:** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **10.6 Farlige nedbrydningsprodukter:** I tilfælde af brand: Se afsnit 5.

PUNKT 11: Toksikologiske oplysninger

· **11.1 Oplysninger om fareklasser som defineret i forordning (EF) nr. 1272/2008**

· **Akut toksicitet:** Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· **Estimering af blandingens akutte toksicitet (ATE) - Beregningsmetode:**

· **Klassificeringsrelevante LD/LC50-værdier:**

CAS: 7664-93-9 svovlsyre		
Oral	LD50	2140 mg/kg (Rat) (ECHA)
Inhalation	LC50	510 mg/m³, 2 h (Rat) (IUCLID)

· **Primær irritationsvirkning:**

· **på huden:**

Forårsager hudirritation.

· **på øjet:**

Forårsager alvorlig øjenirritation.

· **Sensibilisering:** Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· **Kimcellemutagenicitet** Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· **Carcinogenicitet** Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

(Fortsættes på side 6)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 5)

· **Reproduktionstoksicitet**
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
· **Enkel STOT-eksponering**
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
· **Gentagne STOT-eksponeringer**
Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.
· **Aspirationsfare** Kriterierne for klassificering kan på grundlag af de foreliggende data ikke anses for at være opfyldt.

· **11.2 Oplysninger om andre farer**

· **Hormonforstyrrende egenskaber**
Stoffet/blandingen indeholder ikke komponenter, der har hormonforstyrrende egenskaber i henhold til REACH artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605 i mængder på 0,1 % eller mere har hormonforstyrrende egenskaber.

PUNKT 12: Miljøoplysninger

· **12.1 Toksicitet**

· **Toksicitet i vand:**	
CAS: 7664-93-9 svovlsyre	
EC50 (statisk)	> 100 mg/l, 48 h (Daphnia magna) (OECD 202)
ErC50 (statisk)	> 100 mg/l, 72 h (Desmodesmus subspicatus) (OECD 201)
IC50	0,16 – 0,59 mg/l, 96 h (Chlorella vulgaris) (IUCLID)

· **12.2 Persistens og nedbrydelighed** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **12.3 Bioakkumuleringspotentiale** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **12.4 Mobilitet i jord** Der står ingen yderligere, relevante informationer til rådighed.

· **12.5 Resultater af PBT- og vPvB-vurdering**
Dette produkt indeholder ikke komponenter, der er klassificeret som persistente, bioakkumulerende og toksiske (PBT) eller meget persistente og meget bioakkumulerende (vPvB) i koncentrationer på 0,1 % eller derover.

· **12.6 Hormonforstyrrende egenskaber**
Stoffet/blandingen indeholder ikke komponenter, der har hormonforstyrrende egenskaber i henhold til REACH artikel 57(f) eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2017/2100 eller Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605. Kommissionens delegerede forordning (EU) 2018/605 i mængder på 0,1 % eller mere har hormonforstyrrende egenskaber.

· **12.7 Andre negative virkninger**
· **Generelle anvisninger:**
Fareklasse for vand 1 (Selvklassificering): svagt vandforurenende
Må ikke udledes i grundvandet, vandløb eller kloaksystemet.
· **Yderligere økologiske oplysninger:**
· **Generelle anvisninger:** Skadelig virkning ved forskydning af pH-værdien.

PUNKT 13: Bortskaffelse

· **13.1 Metoder til affaldsbehandling**
· **Anbefaling:**
Bortskaffelse skal ske i overensstemmelse med de lokale bestemmelser. Det anbefales at tage kontakt til de ansvarshavende myndigheder eller en bortskaffelsesvirksomhed.

· **Europæisk affaldskatalog**	
06 00 00	AFFALD FRA UORGANISK-KEMISKE PROCESSER
06 01 00	Affald fra fremstilling, formulering, distribution og brug af syrer
06 01 01*	Svovlsyre og svovlsyrling

(Fortsættes på side 7)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 6)

· **Urensede emballager:**
· **Anbefaling:**
Kontaminerede emballager skal tømmes optimalt, så kan efter tilsvarende rensning afleveres som genbrugsmateriale.
Emballager, der ikke kan rengøres, skal bortskaffes på samme måde som stoffet.
· **Anbefalet rengøringsmiddel:** Vand, eventuelt tilsat rengøringsmidler.

PUNKT 14: Transportoplysninger

· **14.1 UN-nummer eller ID-nummer**
· **ADR/RID, IMDG, IATA** UN3264

· **14.2 UN-forsendelsesbetegnelse (UN proper shipping name)**
· **ADR/RID** ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S. (svovlsyre)
· **IMDG, IATA** CORROSIVE LIQUID, ACIDIC, INORGANIC, N.O.S. (sulphuric acid)

· **14.3 Transportfareklasse(r)**

· **ADR/RID, IMDG, IATA**

· **klasse** 8 Ætsende stoffer
· **Faremærkat** 8

· **14.4 Emballagegruppe**
· **ADR/RID, IMDG, IATA** III

· **14.5 Miljøfarer:**
· **Marine pollutant:** Nej

· **14.6 Særlige forsigtighedsregler for brugeren** Advarsel: Ætsende stoffer
· **Farenummer (Kemler-tal):** 80
· **EMS-nummer:** F-A,S-B
· **Segregation groups** (SGG1) Acids
· **Stowage Category** A
· **Stowage Code** SW2 Clear of living quarters.

· **14.7 Bulktransport til søs i henhold til IMO-instrumenter** Ikke relevant.

· **ADR/RID**
· **Undtagne mængder (EQ):** E1
· **Begrænsede mængder (LQ)** 5 L
· **Undtagne mængder (EQ)** Kode: E1
Største tilladte nettomængde pr. indvendig emballage: 30 ml
Største tilladte nettomængde pr. ydre emballage: 1000 ml
· **Transportkategori** 3
· **Tunnelrestriktionskode** E

· **UN "Model Regulation":** UN 3264 ÆTSENDE SUR UORGANISK VÆSKE, N.O.S. (SVOVLSYRE), 8, III

(Fortsættes på side 8)

Sikkerhedsdatablad

ifølge forordning (EF) nr. 1907/2006, Artikel 31

Trykdato: 07.10.2025 Versionsnummer 8 (erstatter version 7) Revision: 02.10.2025

Handelsnavn: L 4304

(Fortsat fra side 7)

PUNKT 15: Oplysninger om regulering

· **15.1 Særlige bestemmelser/særlig lovgivning for stoffet eller blandingen med hensyn til sikkerhed, sundhed og miljø**

· **Direktiv 2012/18/EU**

· **Navngivne farlige stoffer - BILAG I** Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

· **Forordning (EF) nr. 1907/2006 BILAG XVII** Begrænsninger: 3

· **Direktiv 2011/65/EU om begrænsning af anvendelsen af visse farlige stoffer i elektrisk og elektronisk udstyr - Bilag II**

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

· **FORORDNING (EU) 2019/1148**

· **Bilag I - UDGANGSSTOFFER TIL EKSPLOSIVSTOFFER UNDERLAGT BEGRÆNSNINGER (Øvre grænseværdi med henblik på licens i henhold til artikel 5, stk. 3)**

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

· **Bilag II - INDBERETNINGSPLIGTIGE UDGANGSSTOFFER TIL EKSPLOSIVSTOFFER**

Ingen af indholdsstofferne er optaget i listen.

· **Forordning (EF) nr. 273/2004 om narkotikaprækursorer**

CAS: 7664-93-9	svovlsyre	3

· **Forordning (EF) Nr. 111/2005 om regler for overvågning af handel med narkotikaprækursorer mellem Fællesskabet og tredjelande**

CAS: 7664-93-9	svovlsyre	3

· **15.2 Kemikaliesikkerhedsvurdering:** Der er ikke udført kemikaliesikkerhedsvurdering.

PUNKT 16: Andre oplysninger

· **Risikoangivelser**

H314 Forårsager svære ætsninger af huden og øjenskader.
H315 Forårsager hudirritation.
H319 Forårsager alvorlig øjenirritation.

· **Dato forforrigeudgave** 06.04.2022

· **Udgavenummer for forrigeudgave** 7

· **Forkortelser og akronymer:**

RID: Règlement international concernant le transport des marchandises dangereuses par chemin de fer (Regulations Concerning the International Transport of Dangerous Goods by Rail)
IATA-DGR: Dangerous Goods Regulations by the "International Air Transport Association" (IATA)
ICAO: International Civil Aviation Organisation
ICAO-TI: Technical Instructions by the "International Civil Aviation Organisation" (ICAO)
ADR: Accord relatif au transport international des marchandises dangereuses par route (European Agreement Concerning the International Carriage of Dangerous Goods by Road)
IMDG: International Maritime Code for Dangerous Goods
IATA: International Air Transport Association
GHS: Globally Harmonised System of Classification and Labelling of Chemicals
EINECS: European Inventory of Existing Commercial Chemical Substances
ELINCS: European List of Notified Chemical Substances
CAS: Chemical Abstracts Service (division of the American Chemical Society)
LC50: Lethal concentration, 50 percent
LD50: Lethal dose, 50 percent
PBT: Persistent, Bioaccumulative and Toxic
vPvB: very Persistent and very Bioaccumulative
ATE: Acute toxicity estimate values (Estimater for akut toksicitet)
Met. Corr.1: Metalætsende – Kategori 1
Skin Corr. 1A: Hudætsning/hudirritation – Kategori 1A
Skin Irrit. 2: Hudætsning/hudirritation – Kategori 2
Eye Irrit. 2: Alvorlige øjenskader/øjenirritation – Kategori 2

· *** Dataene ændret i forhold til tidligere version**